

Suomen Työterveyslääkäriyhdistys ry
Finlands Företagsläkarförening rf

LAUSUNTO
06.11.2018

Osastopäällikkö, ylijohtaja Markku Tervahauta
Hallitusneuvos, Liisa Katajamäki
kirjaamo@stm.fi

Asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä tartuntatautilain 3 ja 48 §:n muuttamisesta

Suomen Työterveyslääkäriyhdistys ry (STLY) katsoo, että tartuntatautilain 3 ja 48 §:n muuttaminen selkiyttää lain tulkintaa ja toimeenpanoa. STLY:n tietoon on tullut epäselvyydet kyseisten pykälien tulkinnassa ja siitä aiheutuvasta työterveyshuollon lisääntyneestä työmäärästä työnantajien pyytämien lausuntojen muodossa koskien sosiaali- ja terveydenhuoltoalla työskentelevien sopivuutta työtehtävään.

Tartuntatautilain taustalla on luottamus työnantajan ja työntekijöiden välillä, jolloin työntekijän oma sana riittää takaamaan, onko hän sairastanut tartuntatautilain mukaisen sairauden tai onko työntekijällä ajantasainen rokote. Työnantajat ovat pitkälti ulkoistaneet tämän arviointitehtävän työterveyshuollolle.

Esimiehillä ja/tai henkilöstöhallinnolla (HR) ei pääsääntöisesti ole lääketieteellistä koulutusta ja pätevyyttä tulkita, ketkä heidän työntekijöidensä hoidossaan olevista potilaista ovat lääketieteellisesti arvioiden alttiita tartuntatautien vakaville seuraamuksille. Tästä johtuen heillä ei ole myöskään osaamista arvioida, keitä työpisteissä työskenteleviä työntekijöitä rokotussuoja koskee ja jopa siistijät / siivoajat sekä toimistossa työskentelevät konekirjoittajat on määritelty rokotuksen piiriin kuuluviksi. Tämä on osaltaan johtanut tilanteeseen, jossa on haluttu työterveyshuollon lausunto työntekijän sopivuudesta työtehtäviin.

Sopivuuslausunnolla otetaan hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaan kantaa siihen, aiheutuuko työstä haittaa työntekijän omalle terveydelle tai viranomaisen määrittelemiin terveydentilaa koskeviin vähimmäisvaatimuksiin. Työterveyshuollon lausunnossa ei pitäisi siis ottaa kantaa vakaville sairauksille alttiiden potilaiden infektiosairauksien ennaltaehkäisyyn.

Terveysriskien arviointi on työterveyshuollon osaamisalaa. Mutta toisaalta työterveyshuollolle kuuluu työntekijöihin kohdistuvien riskien arviointi. Lain myötä työnantajat ovat saattaneet edellyttää työterveyshuollolta arviota myös hoitamiinsa potilaisiin kohdistuvaa riskiä, mikä ei ole aiemmin kuulunut sellaisenaan työterveyshuollon vakiintuneisiin toimintatapoihin.

Työterveyshuoltojen roolia ei ole riittävästi tarkennettu laissa. Lain muutos on saattanut lisätä työterveyshuollossa laadittavien lausuntojen määrää. Lausuntoa antaessaan työterveyshuolto ottaa kantaa siihen, onko työntekijä soveltuva tiettyyn työtehtävään. Työterveyshuollon näkemys voi olla ristiriitainen työnantajan näkemyksen kanssa siitä, hoitaako työntekijä sairaudelle erityisen alttiita potilaita.

Tartuntatautilain muutoksissa tulee painottaa rokotusten vapaaehtoisuutta sekä niitä tilanteita, jolloin työnantaja voi käyttää rokottamatonta henkilöä työtehtäviin. Työterveyshuollon roolia tulee tarkentaa osana lakisääteisten veloitteiden täyttämistä. Lain lähtökohta ei ole työsuojelullinen, vaan epidemiologinen sekä vaikeasti sairaiden potilaiden suojelu. Työterveyshuolto on asiantuntija työsuojelullisiin kysymyksiin, infektiolääkärit epidemiologisiin tautitaakkoihin.

Yhteenveto:

Suomen Työterveyslääkäriyhdistys puoltaa ehdotettuja muutoksia tartuntatautilain 3 ja 48 pykälisiin. STLY:n huolena ovat ne työnantajat, jotka ovat ulkoistaneet lain tulkinnan ja toteutuksen työterveyshuoltoon tavalla, joka ei ole ollut lain alkuperäinen tarkoitus. Lakiin toivotaan tarkennusta työterveyshuollon roolista muutenkin kuin rokotteiden antajana.